



Sant Cebrià de Cabanyes

Sant Fost de Campsentelles

Ubicació

Comarca: Vallès Oriental
Lloc/Adreça: Cabanyes
Emplaçament Entre Can Torres i Can Torrens vell

Coordenades:

Latitud: 41.50509
Longitud: 2.22502
UTM Est (X): 435323
UTM Nord (Y): 4595119

Classificació

Número de fitxa 08209 - 14
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Medieval Romànic
Segle XII
Autoria de l'element: Desconeguda
Estat de conservació Bo
Notes de conservació: Entre els anys 1971 i 1984, fou objecte d'una restauració que en va eliminar diverses parts, entre elles la rectoria.
Protecció Legal
Tipus de protecció: BCIL
Observacions protecció: BCIL 14971-I per Acord Ple Ajuntament
Data aprovació: dt., 27/07/2021 - 12:00
Número inventari IPA núm. 29446
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Religios/Cultural
Titularitat Privada
Titular: Bisbat de Terrassa (Carrer de Vinyals, núm. 47; 08221 - Terrassa)
Fitxes associades:

Descripció

L'església de Sant Cebrià de Cabanyes fou una església parroquial fins l'any 1504 amb un origen romànic, amb una planta de creu llatina amb una absis central i dues absidioles a banda i banda, de les que només s'ha conservat la de tramuntana.

La nau (17,20 x 6,6 m) orientada est-oest, està coberta amb volta de canó, lleugerament apuntada, i capçada per un absis semicircular amb coberta de quart d'esfera. Disposa d'un fris de secció tòrica en les arrencades de les voltes, que segueix fins la meitat de l'església. Entre la nau i l'absis hi ha un arc triomfal, lleugerament desviat respecte l'eix de la nau. La coberta de la nau és a doble vessant amb teules àrabs.

La façana, orientada a ponent, és de composició senzilla amb un petit portal d'entrada de llinda recta, sobre el qual se situa un arc de mig punt amb el timpà buit. Una petita obertura cruciforme sota el carener il·lumina escassament l'interior. L'accés es fa mitjançant dos graons de pedra. La porta és de fusta, amb una reixa de ferro que la protegeix exteriorment.

A la façana de migdia, destaquen dues petites finestres, ubicades a tocar del coronament del mur, amb llinda per l'exterior i d'arc de mig punt per l'interior. Disposen d'una partió, en la meitat inferior de la cara externa, formada per una llosa travessera i una llosa vertical, en forma de "T".

A la façana de tramuntana hi ha un gran arc de mig punt. La capella lateral disposa d'una petita finestra rectangular, mentre que l'absidiola conserva una finestra original.

A la façana de llevant, l'absis presenta la finestra romànica reconstruïda, esqueixada, possiblement més petita que l'original.

Hi destaca el campanar d'espadanya de dos ulls de mig punt, coronats per una teuladeta a doble vessant, que se situa a la façana de tramuntana, al lloc ocupat antigament per una torre-campanar, enderrocada en el moment de la darrera restauració.

Observacions:

D'aquesta església procedeixen dos elements molt interessants: un frontal d'altar o antependi del segle XIV i un retaule gòtic del segle XV. El frontal d'altar es conserva al Museu Episcopal de Vic, mentre a Sant Cebrià de Cabanyes hi ha una reproducció feta per Xavier i Ferran Pérez, l'any 1987. El retaule gòtic formava part de la col·lecció particular de l'industrial Maties Muntades, comte de Santa Maria de Sans, i ingressà al MNAC l'any 1956.

A l'Arxiu del Servei de Patrimoni Arquitectònic Local (SPAL) de la Diputació de Barcelona es conserva un expedient relacionat amb la restauració de l'església.

Història

Sant Cebrià de Cabanyes era una antiga parròquia rural que es documenta per primera vegada l'any 1001. En una afrontació de terres, en la qual Egofret i Signares ven la terra i la casa a Vivan i Cuscà. En un document de permutes de terres de l'any 1086 se'n torna a fer referència.

L'any 1113, Bernat Guanalgot testa a favor del seu fill Berenguer Bernat del castell de Cabanyes i de totes les seves pertinences, i dona un morabatí i la seva capa a l'església i al prevere de Sant Cebrià. Durant tot el segle XII se'n torna a fer esment.

Fou consagrada l'any 1192 pel bisbe de Barcelona Ramon de Castellvell, tot i que es considera que es tracta de l'ampliació d'un temple construït temps abans.

El 29 de gener de 1256, Arnau de Gurb, bisbe de Barcelona, cedeix les parròquies de Sant Cebrià i Martorelles i l'església parroquial de Sant Fost a la priora del monestir de Santa Maria de Montalegre. Però l'any 1362, la comunitat del monestir renuncia als seus drets en traslladar-se a Barcelona.

En una visita pastoral de l'any 1328, l'església continua governada pel propi rector. Després d'un cert període de bonança durant els segles XIII i XIV, va entrar en crisi per la reducció dels ingressos, raó per la qual no s'hi va dur a terme cap reforma ni millora.

Aquest procés va concloure l'any 1504, quan el bisbe Gonzalo de Heredia va decretar la seva fusió amb la veïna parròquia de Sant Fost i s'hi van anar reduint a poc a poc les celebracions de culte fins que, finalment l'any 1867, s'hi va decretar la supressió de tota activitat pastoral.

Anys més tard, el 1877, l'ermità que cuidava la rectoria va desallotjar la casa, cosa que va accelerar el procés de degradació del conjunt.

A mitjan del segle XX, es trobava en molt mal estat i amb l'absis mig enrunat. Per iniciativa del grup "Amics de Cabanyes", juntament amb la parròquia de Sant Fost, entre els anys 1970 i 1984 s'hi va dur a terme la restauració del temple, que va finalitzar amb la reconciliació el dia 14 d'octubre de 1984, de part del cardenal Jubany.

Bibliografia

AA.DD (1991). Sant Fost de Campsentelles. Dins A. Pladevall (coord.). *Catalunya romànica*, vol. XVIII, (pp. 417-419). Barcelona: Enciclopèdia Catalana.

FONT PIQUERAS, Josep (2021). *Informe tècnic per la declaració de l'església de Sant Cebrià de Cabanyes com a Bé Cultural d'Interès Local*. Ajuntament de Sant Fost de Campsentelles.

JUNYENT i SUBIRÀ, Eduard (1967). *L'antipendi de Sant Cebrià de Cabanyes*, XI Diada de la parròquia, 30 de juliol, Sant Fost de Campsentelles.

MARTÍ BONET, Josep Maria et alii (1981). *Catàleg monumental de l'arquebisbat de Barcelona*, vol. I/1 i I/2. Barcelona: Arxiu Diocesà de Barcelona, pp. 707-712.

MONSERDÀ, Daniel (1982). *Noces d'argent del dia de la parròquia*. Sant Fost de Campsentelles.

PÉREZ GÓMEZ, Xavier i PÉREZ GÓMEZ, Ferran (1990). *Sant Fost, història d'un poble. Dels orígens a la Guerra Civil*. Ajuntament de Sant Fost de Campsentelles.

RIFÀ i SOLÉ, Jaume (2019).El patrimoni cultural; dins la col·lecció *Fem memòria. Sant Fost de Campsentelles. Segle XX*, núm. 15. Ajuntament de Sant Fost de Campsentelles.

VALL, Ramon i MASVIDAL, Joan J. (1983). *El romànic del Vallès*. Sabadell: Ed. AUSA.

Enllaços d'interès:

[Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya](#)

[Pobles de Catalunya](#)

[Blog dels Amics de Cabanyes](#)

[Inventari de campanes](#)



